

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí/ho práce Posudek oponenta/ky

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Netíková Magdaléna

Název práce: Preferovaná rodová zájmena z pohledu novinářské etiky na příkladu českých zpravodajských serverů

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Schneiderová Soňa

Pracoviště: MKPR IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Text práce poněkud odbíhá a rozšiřuje úžeji vymezené téma práce, netýká se vysloveně zpravodajských serverů, ale vytěžuje osobní názory redaktorů na danou problematiku zastupující určitý druh média pojmenovaný obecně.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení písmenem
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	C
2.2	Pochopení zpracované literatury a schopnost ji aplikovat	C
2.3	Zvládnutí zvolené techniky zpracování materiálu	C
2.4	Logičnost výkladu, podloženost závěrů	C

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Práce zpracovává velmi aktuální téma tzv. neutrálního či inkluzivního jazyka - podle autorky - z pohledu novinářské etiky, jak je uvedeno v titulu BP, a z pohledu využívání rodových zájmen on, ona. Práce je poměrně rozsáhlá, zejména v teoretické části, ve které je ovšem popsáno mnoho aspektů, které nemají bezprostřední souvislost s výzkumnou částí realizovanou konkrétními dotazy vůči respondentům. Tato část tak není příliš efektivně propojena s částí vlastního výzkumu. Na druhou stranu teoretická část práce podává jen výběrově přehled některých pojmů vztahujících se k genderu v jazyce a jeho společenskému užití, co se týče samotných prostředků pro vyjádření nebinarity a samotných zájmen není výčet úplný.

V BP se operuje s pojmem „rodová zájmena“ jako hlavním východiskem, přestože škála pro vyjadřování rodu v češtině je mnohem širší a způsoby vyjadřování identity mnohem rozmanitější, sama autorka například uvádí tzv. bezrodá pojmenování. Ve výzkumné části také respondenti zmiňují širší možnosti užití preferované identity - např. explicitní vyjádření ("nebinární"), "jiné oslovení", "to x", hvězdička, koncovka přičestí, přípony kolektiv atd. Oproti tomu je název práce úzce vymezený.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení písmenem
3.1	Struktura práce	A
3.2	Funkčnost a přiměřenost poznámkového aparátu a odkazů	A
3.3	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotíte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané neoprávněně autorem za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem bylo zahájeno disciplinární řízení.)	C
3.4	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotíte písmenem F)	B
3.5	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava práce	A

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Práce má některé formální nedostatky, např. publicistický způsob citování (s. 8, s. 36 a jinde) (v odborném textu necitujeme stejně jako v novinách), určitou ležérnost ve vyjadřování (Je to právě gender, respektive rod, který slouží jako jedna z pomůcek v rámci komunikace, s. 3), hovorovost, např. s. 37 slovo „fotka“.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost zpracování tématu apod.)

Ve výzkumné části na základě výpovědí pěti respondentů autorka popisuje to, jakou zkušenost v dané redakci s aplikací nebinárního jazyka mají, co si o tom respondenti sami myslí, jaké jsou jejich postoje, zda se s problematikou již setkali. Odpovědi jsou spíše obecné (setkal - nesetkal), jak sama autorka také u jedné z otázek popisuje "ne všichni však takovou situaci zažili, mluvili tedy spíše v teoretické rovině" aj.

Z tohoto pohledu lze BP označit spíše za (společenskou) sondu do dané problematiky a počáteční počín ke zkoumání daného tématu, které by však bylo potřeba více prozkoumat, zohlednit více médií (jsou média, která s daným jazykem mají zkušenosti) a koneckonců i zapojit více respondentů, "zexplicitnit" dotazování, a tedy i výsledky dotazování, omezit subjektivnost domněnek respondentů, více dané téma kontextově propojit s fungováním jazyka obecně ve veřejné sféře.

Zjištění práce pak je, že respondenti oslovení autorkou BP zkušeností v podstatě mnoho nemají, že užívání nebinárního jazyka je v počátcích jeho prosazování, že Etický kodex novináře ani redakční kodexy se o daném jevu přímo nezmiňují.

Autorka uvádí, že její výzkum je první svého druhu (s. 54), míněno pravděpodobně v souvislosti s dotazováním na redakční praxi, ovšem existují studie zabývající se danou problematikou v širším kontextu a dotýkající se médií, jako je např. studie Způsoby označování osob z hlediska ne/binarity genderu: kvantitativní sonda do titulních stran vybraných českých periodik, Gender a výzkum, 2022) zmiňující vedle ostatního i možnosti jazykového zviditelnění nebinárních osob v médiích. Studie je součástí celého čísla věnujícího se dané problematice v širším kontextu; vyšlo v prosinci 2022. To by autorce pomohlo vytvořit širší rámec k popisu daného jevu nebinarity v médiích.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Vysvětlíte souvislost vašeho tématu se svobodou slova, kterému věnujete část v BP, a regulací žurnalistiky. Proč jsou zde tyto okolnosti uváděny v souvislosti s tématem BP? Je něco v tomto ohledu porušováno?
5.2	V textu práce se zmiňujete o tom, že častá praxe, možná i domnělá, v redakcích respondentů je textu s prvky neutrálního jazyka se vyhnout, a to z pohodlnosti, časové náročnosti i z hlediska obav nepřijetí čtenáři. Jak tedy toto téma a tyto okolnosti hodnotíte z hlediska novinářské etiky?

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly v SISu.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	Shoda je 10 % (kontrola stavu plag.) a 13 % (kontrola Turnitin). Jde o citované zdroje.
-----	---

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

- A**
B
C
D
E
F nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 8. 6. 2023

Podpis:

.....

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF nebo jej zašlete elektronicky na adresu sekretářky příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu!